

SCENARIUSZ WARSZTATÓW 2030

Wstęp dla nauczycieli/nauczycielek
i innych osób pracujących z młodzieżą

Prezentujemy Państwu materiały edukacyjne, które powstały w ramach współpracy Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy z TR Warszawa w 2023 roku. Materiały uzupełniają proces wspólnej, artystycznej refleksji nad dokumentem „**Młoda Warszawa. Polityka młodzieżowa m.st. Warszawy**”.

Materiały edukacyjne, na które składają się **krótki film oraz scenariusz warsztatów**, zostały stworzone w duchu pedagogiki teatru. Zaproponowane działania czerpią inspirację z praktyk teatralnych i zapraszają Państwa grupę do działań artystycznych oraz aktywistycznych, umożliwiających **stworzenie fundamentu do rozmowy na temat Warszawy w niedalekiej przyszłości oraz potrzeb uczestników warsztatów**.

Celem procesu jest wspólne mapowanie indywidualnych potrzeb młodych uczestników i uczestniczek osadzonych w przestrzeni Warszawy i grupowa refleksja na temat oczekiwanych przez nich zmian. Warsztaty skłaniają do refleksji na temat tego, co należałoby zrobić, aby te postulaty zostały spełnione w bliskiej bądź dalszej przyszłości. Istnienie projektu „2030” opieramy na założeniu, że o potrzebach młodzieży powinna wypowiadać się przede wszystkim młodzież. Warsztaty są także zaproszeniem do partycypacji obywatelskiej i aktywnego włączania się w życie miasta i inicjowanie własnych pomysłów w myśl wspierania aktywności lokalnej.

Pierwszym punktem współpracy TR Warszawa oraz Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy był **spektakl „2030” w reż. Michała Buszewicza**, realizowany z młodzieżą (premiera 23 czerwca 2023). Grupa złożona z 12 młodych aktorów i aktorek uczestniczyła w warsztatach, których efektem był współtworzony przez nich spektakl. Pierwszym etapem prac było zapoznanie się z dokumentem „Młoda Warszawa. Polityka młodzieżowa m.st. Warszawy”, który stał się punktem wyjścia do stworzenia scenicznego scenariusza. W dokumencie zawarto kluczowe w pracy z młodzieżą priorytety, wartości i zasady. Są one wytycznymi dla władz miasta, miejskich instytucji i wszystkich podmiotów współpracujących z młodzieżą lub na jej rzecz, aby młodzi ludzie czuli się dobrze i wiedzieli, że Warszawa ich słucha oraz jest otwarta na ich potrzeby.

Materiał wideo, który obejrzycie Państwo z grupą jest stworzony z zachowaniem stylu i konwencji artystycznej spektaklu „2030”. Osoby występujące w filmie to aktorzy i aktorki, których mogą lub mogli Państwo oglądać na scenie. W wideo znalazły się także materiały kręcone przez młodzież w trakcie warsztatów i prób do spektaklu oraz nagranie dwóch scen ze spektaklu.

Dla twórczyń i twórców kluczowym fragmentem dokumentu „Młoda Warszawa. Polityka Młodzieżowa m.st. Warszawy” był:

„Można odnieść wrażenie, że w życiu dzisiejszych nastolatków i nastolatków wpisane są ryzyka i niepewności, często będące wynikiem działań lub braku działań ze strony dorosłych. Ulrich Beck, znany jako twórca koncepcji społeczeństwa ryzyka, definiując ryzyko, zwraca uwagę, że jest ono konsekwencją postępu naukowo-technologicznego, przemian społecznych, gospodarczych czy modernizacji. Młodzi ludzie dorastają w świecie, który nieustannie się zmienia, próbują radzić sobie z pojawiającymi się wyzwaniem, a jednocześnie przejmują się tym, jak za kilka(naście) lat będzie wyglądać nie tylko świat, ale i miejsce, w którym mieszkają.”

To **doświadczenie niejednorodności i zmienności Warszawy** prowadziło grupę twórców i twórczyń przez cały okres prób. W rezultacie opowieść osób będących na scenie lawiruje pomiędzy realnymi miejscami w Warszawie, w których doświadczyli czegoś ważnego a marzeniami lub wymysłami na temat miasta odpowiadającego na indywidualne potrzeby młodych mieszkańców.

Materiał wideo i opisany niżej scenariusz warsztatów to propozycja wejścia w skróconą wersję procesu, w którym wzięła udział młodzież pracująca w teatrze z pedagogami teatru. Chcemy zaproponować Państwu grupie podobną drogę.

WSTĘP DLA UCZESTNIKÓW/UCZESTNICZEK

Wraz z końcem roku szkolnego w 2023 roku w teatrze TR Warszawa powstał spektakl z udziałem Waszych rówieśników i rówieśniczek – czyli młodych osób uczących się w Warszawie. Grupa 12 osób od początku roku przeszła cykl warsztatów prowadzonych w teatrze, by na koniec wspólnie stworzyć spektakl o swoich potrzebach, marzeniach i fantazjach. Punktem wyjścia do stworzenia spektaklu był dokument **„Młoda Warszawa. Polityka młodzieżowa m.st. Warszawy”**, który grupa wspólnie przeczytała i zainspirowała się nim by rozmawiać o przyszłości. Tak powstał **spektakl „2030” w reż. Michała Buszewicza**.

„W 2030 roku nie będziemy już młodzieżą. Miasto będzie inne. Inne problemy, inne rozwiązania. Inna atmosfera. Jako grupa młodzieży spotykającej się w TR Warszawa w 2023 roku chcemy zostawić po sobie wspomnienie naszej opowieści o mieście z tu i teraz”
fragment opisu spektaklu „2030”

Zapraszamy Was do obejrzenia krótkiego filmu, który jest stworzony z zachowaniem stylu i konwencji artystycznej spektaklu „2030”. Osoby występujące w filmie to aktorzy i aktorki spektaklu, będziecie mogli obejrzeć też dwie wybrane sceny ze spektaklu.

Po obejrzeniu filmu prowadzący/prowadząca grupy proponuje Wam kilka ćwiczeń, których moglibyście doświadczyć w teatrze. Materiał wideo i warsztaty to propozycja wejścia w skróconą wersję procesu, w którym wzięła udział młodzież pracująca w teatrze z pedagogami teatru. Podążajcie za instrukcjami prowadzącego/prowadzącej grupę, które pozwolą Wam zastanowić się, jak czujecie się w mieście i w Waszym środowisku i czym dla Was jest Warszawa.

SCENARIUSZ WARSZTATÓW

czas trwania: 90 minut (dwie godziny lekcyjne)

materiały do prowadzenie warsztatów: duża kartka (np. flipchart/szary papier), flamastry, kredki

Poniższe ćwiczenia stanowią propozycję działania wokół obejrzanego przez grupę/klasę materiału wideo. Są to propozycje, które można dowolnie modyfikować w zależności od czasu na przeprowadzenie oraz potrzeb i możliwości grupy.

Materiał wideo dostępny jest z polskimi napisami, audiodeskrypcją oraz tłumaczeniem na polski język migowy.

Ćwiczenie: WIDEO 2030

czas trwania: 15 minut

Warsztat rozpoczyna się od indywidualnego obejrzenia wideo. Jeżeli jest to możliwe, pozwól każdej osobie obejrzeć wideo na własnej komórce (np. na słuchawkach), znajdując dla siebie przestrzeń w klasie. Podczas trwania wideo postaraj się dać uczestnikom/uczestniczkom jak najwięcej wolności. Być może materiał ich nie zainteresuje, tak też może się zdarzyć. Późniejsze rozmowy pozwolą na zderzenie się z tematem po raz drugi oraz analizę, co w materiale było ciekawe, a co nie.

Ćwiczenie: ROZMOWA

czas trwania: 10 minut

Po obejrzeniu połącz osoby z grupy w pary i daj możliwość omówienia wideo.

Pytania pomocnicze dla uczestników/uczestniczek:

- *czym myślałem/myślałam, gdy oglądałem/oglądałam materiał?*
- *czy odpowiadałam na pytania lektorki i jakie były moje odpowiedzi?*
- *na co ciekawego natrafiłam/natrafiłem, wpadłem/wpadłam?*

Możesz również udostępnić grupie pytania lektorki w formie skróconej:

Po co jest Ci miasto?

Jakie dla Ciebie jest?

Masz 7 lat więcej. Co widzisz?

Co zniknęło, a co zostało takie same?

Co jest znakiem zmiany, ewolucji, rozwoju miasta albo rozpadu?

Kim jest ta osoba starsza od Ciebie o 7 lat?

Co pozostało w niej nietknięte, co straciła, a co udało się jej wypracować, zdobyć?

Jakie są w niej emocje?

Pytania pomocnicze dla prowadzącej/prowadzącego warsztaty:

- *Co według Was możecie zmienić w Warszawie, a gdzie nie macie poczucia sprawczości?*

Ćwiczenie: WYOBRAŻENIA

czas trwania: 20 minut

Krok 1. Znajdźcie jak największy papier, na którym grupa może wspólnie, jak na mapie, rozrysować ważne dla siebie miejsca. Niech będzie to symbol/rysunek wraz z podpisem. Zaczynajcie od miejsc realistycznych – tych z ich wspomnień, **z przeszłości**.

UWAGA: prowadzący ćwiczenie stara się zadbać, aby każda osoba z grupy narysowała, bądź nazwała ważne dla siebie miejsce na mapie.

Krok 2. Teraz czas na fantazję, **wyobrażenia przyszłości**. Podobnie jak w pierwszym kroku tego ćwiczenia, grupa rysuje symbole z podpisem. Możecie użyć innego koloru dla wyróżnienia rzeczywistości od fantazji. Gdy wszyscy skończą, prowadzący daje klasie czas na obejrzenie mapy w całości.

Ćwiczenie kończy wspólna rozmowa o stworzonej wspólnie mapie – warto zwrócić uwagę na to, czy i jakie marzenia na przyszłość się powtarzały, lub jakie są ich elementy wspólne.

UWAGA: jeśli prowadzisz grupę w systemie lekcji trwających 45 minut, po tym ćwiczeniu możesz zrobić przerwę.

Ćwiczenie: WYCIECZKA

czas trwania: od 15 do 30 minut

Kolejnym etapem jest próba zachęcenia uczniów do przyjrzenia się najbliższej okolicy – jeśli pracujecie w szkole, miejscem „badania” może być sam budynek i jego najbliższa okolica.

Prowadzący łączy osoby uczestniczące w niewielkie grupy (3-4 osobowe) i prosi je o wskazanie miejsc, które z jakichś przyczyn chcieliby zmienić. Grupy ustalają wspólnie, jakie to będzie miejsce oraz wskazują na elementy, które można zmienić oraz próbują znaleźć pomysł, który mógłby do tej zmiany doprowadzić. Mogą spisać swoje pomysły na kartce.

PRZYKŁAD: pomysły mogą być oczywiste – w pobliskim terenie zielonym przy szkole nikt nie spędza czasu, ponieważ brakuje tam miejsc do siedzenia. Grupa stara się wymyślić, w którym miejscu chcieliby, aby znalazły się np. ławki, na jakie potrzeby powinny odpowiadać. Być może pomysły nie będą oczywiste, a grupa będzie chciała zrobić coś dla lokalnej społeczności np. miejsce wymianki książek, czy jadłodzielnię.

Jeśli pozwala na to czas – prowadzący z całą grupą wędrują po miejscach, które grupy uznały za warte zmiany, w przypadku kiedy nie ma na to przestrzeni, prowadzący prosi grupę o opisanie miejsc i proponowanych zmian.

Pytania pomocnicze dla uczestników/uczestniczek:

- *Co jest realnie do zmiany?*
- *Czy da się to zrobić?*
- *Co musi się wydarzyć i jakie zasoby powinniśmy mieć w związku z tym?*

Ćwiczenie może być poprowadzone w skali mikro, czyli ograniczyć się do opowieści o znanej wszystkim okolicy, ale także w większej skali – grupy opracowują swoje pomysły, otwierają się na oddalone od szkoły miejsca np. bliższe ich miejscom zamieszkania w Warszawie. Być może jest to szansa na zorganizowanie wycieczek po miejscach dla nich ważnych w mieście.

ZAKOŃCZENIE

czas trwania: około 10 minut

Wspólna analiza pomysłów na zmianę pozwoli oszacować, na ile od fantazji udało się grupom przejść do myślenia o realnej zmianie, a być może zyskać motywację do realizacji projektów.

Pytania pomocnicze:

Co powstrzymuje Was przed zmianą? Jakie widzicie przeszkody? Czy macie na nie wpływ?

Jak czujecie się traktowani w Warszawie jako młode osoby?

Gdybyście mieli możliwość wymyślenia nowej przestrzeni w Warszawie, czym by to było?

Czy masz pomysł na jakąś realną zmianę w Twojej najbliższej przestrzeni (szkoły), dzięki której poczujesz się bardziej u siebie?

Poniżej prezentujemy link do materiałów umożliwiających zapoznanie się, z jakimi narzędziami realizacji swoich pomysłów dysponują w Warszawie młodzi.

Młoda Warszawa strona internetowa:

<https://dzialam.um.warszawa.pl/mloda-warszawa>

Zachęcamy do przeczytania dokumentu, także z Państwa młodzieżową grupą!

<https://um.warszawa.pl/waw/strategia/polityka-mlodziezowa>

Życzymy sukcesów w realizacji zmian, wynikających z tych osobistych i wspólnotowych potrzeb młodych osób w Warszawie.

instytucja kultury
miasta stołecznego
Warszawy

projekt finansuje
miasto stołeczne
Warszawa

**AUTORZY WARSZTATÓW:
MICHAŁ DOMAŃSKI, ANNA KURELSKA
ZESPÓŁ PEDAGOGIKI TEATRU TR WARSZAWA**